

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA

("Službene novine FBiH" broj 19/08)

Član 1.

U Zakonu o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02 i 17/06) u članu 4. dodaje se novi stav 1. koji glasi:

"Doprinosi za obavezna osiguranja (u daljnjem tekstu: obavezni doprinosi) prema ovom Zakonu su:

1. za penzijsko i invalidsko osiguranje:

1.1. doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje,

1.2. dodatni doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje, za staž osiguranja koji se računa sa povećanim trajanjem;

2. za osnovno zdravstveno osiguranje;

3. za osiguranje u slučaju nezaposlenosti."

Dosadašnji stav 1. postaje stav 2.

Član 2.

U članu 5. u st. 1., 2., 3. i 4. iza broja "4" dodaju se riječi: "stav 2.".

U stavu 1. alineje 6., 7., 8. i 9. se brišu.

Iza alineje 5. dodaje se nova alineja 6. koja glasi:

"- koja ostvaruje primanja od drugih vrsta samostalne djelatnosti i povremenog nesamostalnog rada, u skladu sa propisima o porezu na dohodak".

Dosadašnja alineja 10. postaje alineja 7.

U stavu 3. u alineji 2. iza riječi "zanimanje" dodaju se riječi: "u skladu sa propisima o porezu na dohodak".

Iza alineje 2. dodaju se nove alineje 3., 4. i 5. koje glase:

"- fizičko lice koje se bavi poljoprivredom i šumarstvom kao jedinim ili glavnim zanimanjem;

" trgovac pojedinac čija je samostalna djelatnost upisana u registar kod nadležnog organa;

" pravno ili fizičko lice, isplatilac primanja na osnovu drugih vrsta samostalne djelatnosti i povremenog nesamostalnog rada".

Član 3.

U članu 6. u prvom redu iza broja "4" dodaju se riječi: "stav 2." a u tač. 1. i 2. riječ "bruto" se briše.

Tač. 10., 12. i 14. se brišu.

Tačka 11. mijenja se i glasi:

"11. izuzetno, množenik prosječne plaće iz člana 6.a stav 2. i koeficijenta 0,25 za zaposlenike u rudnicima uglja, tekstilnoj, kožnoj i industriji obuće kojima se isplaćuje najniža plaća i nisko akumulacijskim djelatnostima tradicionalnih esnafskih zanata utvrđenih posebnim propisom kantonalne skupštine."

Tačka 13. mijenja se i glasi:

"13. svako pojedinačno primanje od članstva u predstavničkim organima vlasti, ako to primanje nije obuhvaćeno osnovicom iz člana 6. tač. od 1. do 9., na osnovu članstva u skupštini, nadzornom odboru privrednog društva, člana upravnog odbora, upravnog vijeća i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih lica, člana komisije i odbora tih tijela, stečajnog upravitelja i suca porotnika, koji nema svojstvo zaposlenika na sudu, primanje, umanjeno za porezno priznati iznos izdatka za povremene djelatnosti naučnika, umjetnika, stručnjaka, novinara, sudskih vještaka, trgovačkih putnika, akvizitera, sportskih sudaca i delegata i na osnovu drugih djelatnosti koje se obavljaju uz neku osnovnu samostalnu ili nesamostalnu djelatnost."

Dosadašnje tač. 11., 13. i 15. postaju tač. 10., 11. i 12.

Član 4.

Iza člana 6. dodaje se novi član 6.a koji glasi:

"Član 6.a

Plaća iz čl. 6., 7. i 8. ovog Zakona je novčano i svako drugo primanje, bez obzira na oblik isplate, oporeziv prema propisima o porezu na dohodak, koji je na osnovu radnog odnosa poslodavac isplatio ili je bio dužan isplatiti zaposleniku prema odredbama Zakona o radu, kolektivnom ugovoru i drugim propisima iz oblasti rada, a sastoji se od doprinosa iz osnovice, poreza na dohodak i iznosa koji se isplaćuje zaposleniku sa tog osnova. Prosječna plaća je prosječan iznos mjesečne plaće isplaćene po jednom zaposleniku u Federaciji u periodu januar - septembar tekuće godine, koji objavljuje Federalni zavod za statistiku, a sastoji se od iznosa doprinosa iz osnovice, poreza na dohodak i iznosa koji se isplaćuje zaposleniku i služi za utvrđivanje mjesečne osnovice i najniže mjesečne osnovice iz člana 6. tačka 10. i člana 8. stav 2. ovog Zakona za obračunavanje doprinosa u kalendarskoj godini koja slijedi iza godine na koju se odnosi prosječna plaća."

Član 5.

U članu 7. u st. 2., 3. i 4. riječi: "prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku" zamjenjuju se riječima: "u skladu sa članom 6.a stav 2. ovog Zakona", a preostali dio teksta se briše. Stav 5. se briše.

Član 6.

U čl. 7., 8. i 11. riječ "bruto" se briše.
Član 7.

U članu 8. u st. 1. i 3. iza broja "4" dodaju se riječi: "stav 2.".

Iza stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

"Osnovica za obračun doprinosa poduzetnika je:

- a) množenik prosječne plaće iz člana 6.a stav 2. i koeficijenta 1,1 ukoliko poduzetnik na osnovu obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja, prema propisima o porezu na dohodak, dohodak sa tog osnova utvrđuje na osnovu poslovnih knjiga, u skladu sa propisima o porezu na dohodak;
- b) množenik prosječne plaće iz člana 6.a stav 2. i koeficijenta 0,65 ukoliko poduzetnik na osnovu obavljanja samostalne djelatnosti obrta, u skladu sa propisima o porezu na dohodak, dohodak utvrđuje na osnovu poslovnih knjiga;
- c) množenik prosječne plaće iz člana 6.a stav 2. i koeficijenta 0,55 ukoliko osiguranik na osnovu obavljanja samostalne djelatnosti obrta ili samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja, u skladu sa propisima o porezu na dohodak, dohodak sa tog osnova plaća prema paušalno utvrđenom dohotku;
- d) izuzetno, množenik prosječne plaće iz člana 6.a stav 2. i koeficijenta 0,25 za poduzetnike koji samostalno obavljaju privrednu, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje, za nisko akumulacijske djelatnosti tradicionalnih esnafskih zanata utvrđene posebnim propisom kantonalne skupštine, ukoliko osiguranik na osnovu obavljanja samostalne djelatnosti obrta, u skladu sa propisima o porezu na dohodak, dohodak sa tog osnova plaća prema paušalno utvrđenom dohotku;
- e) množenik prosječne plaće iz člana 6.a stav 2. i koeficijenta 0,25 ukoliko poduzetnik na osnovu obavljanja djelatnosti poljoprivrede i šumarstva ne plaća porez na dohodak ili ukoliko porez na dohodak plaća prema paušalno utvrđenom dohotku;
- f) množenik prosječne plaće iz člana 6.a stav 2. i koeficijenta 0,35 ukoliko poduzetnik na osnovu obavljanja djelatnosti poljoprivrede i šumarstva porez na dohodak, dohodak sa tog osnova utvrđuje na osnovu poslovnih knjiga, u skladu sa propisima o porezu na dohodak.

Osnovica doprinosa za obveznike iz člana 5. stav 3. alineja 5. su primanja koja se isplaćuju fizičkim licima - rezidentima na osnovu drugih vrsta samostalnih djelatnosti i povremenog nesamostalnog rada."

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 4. i 5.

U stavu 4. riječi: "stav 1." zamjenjuju se riječima: "st. 1., 2. i 3.".

Član 8.

U članu 9. stav 1. mijenja se i glasi:

"Doprinosi iz člana 4. stav 2. tač. 1. i 2. ovog Zakona ne plaćaju se na ostala primanja i naknade iz radnog odnosa na koja se ne plaća porez na dohodak, u skladu sa propisima o porezu na dohodak."

U stavu 2. iza broja "4" dodaju se riječi: "stav 2.".

Član 9.

Član 10. mijenja se i glasi:

"Najviše stope doprinosa prema osnovici su:

1. na teret obveznika doprinosa iz osnovice (član 6. tač. od 1. do 10., tačka 12. i član 7.):

" 17,00 % za penzijsko i invalidsko osiguranje,

" 12,50 % za osnovno zdravstveno osiguranje,

" 1,50 % za osiguranje od nezaposlenosti;

2. na teret poslodavca na osnovicu (član 6. tač. od 1. do 10., tačka 12. i član 8.):

" 6,00 % za penzijsko i invalidsko osiguranje,

" 4,00 % za osnovno zdravstveno osiguranje,

" 0,50 % za osiguranje od nezaposlenosti;

3. na osnovicu, za dodatni doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje i to:

a) 2,00 % za osiguranike raspoređene na radno mjesto na kojem se 12 mjeseci efektivnog rada računa kao 14 mjeseci staža,

b) 3,00 % za osiguranike raspoređene na radno mjesto na kojem se 12 mjeseci efektivnog rada računa kao 15 mjeseci staža,

c) 6,00 % za osiguranike raspoređene na radno mjesto na kojem se 12 mjeseci efektivnog rada računa preko 15 mjeseci staža.

4. Poseban doprinos za zdravstveno osiguranje, za zdravstvenu zaštitu u inozemstvu, iz člana 7. stav 4. ovog Zakona odredit će Vlada Federacije BiH, na prijedlog Federalnog ministarstva finansija."

Član 10.

Iza člana 10. dodaju se novi čl. 10.a i 10.b koji glase:

"Član 10.a

Izuzetno, prema osnovici iz člana 6. tačka 11. ovog Zakona obračunavaju se doprinosi:

1. na teret osiguranika, iz osnovice po stopi:

" 4,00 % za osnovno zdravstveno osiguranje;

2. na teret isplatioca primanja, na osnovicu po stopi:

" 6,00% za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Član 10.b

Izuzetno, doprinosi prema osnovici iz člana 8. stav 2. obračunavaju se na osnovicu po stopama:

" 23,00 % za penzijsko i invalidsko osiguranje,

" 16,50 % za osnovno zdravstveno osiguranje,

" 2,00 % za osiguranje od nezaposlenosti."

Član 11.

U članu 11. na početku stava 1. dodaje se nova rečenica koja glasi:

"Doprinosi se obračunavaju pri obračunu plaće."

U stavu 1. riječi: "Obračun i" brišu se, iza broja "4" dodaju se riječi: "stav 2.", a iza riječi "isplate" piše se zarez i riječi:

"fizičko lice - rezident Federacije koje samostalno obavlja privrednu, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje, nosilac zajedničke djelatnosti ukoliko više lica zajednički obavljaju samostalnu djelatnost, u skladu sa propisima o porezu na dohodak, isplatioc primanja iz osnova obavljanja drugih vrsta samostalne djelatnosti i povremenog nesamostalnog rada i ostali obveznici doprinosa".

U tački a) riječi: "obračunavaju i plaćaju na dan njihove isplate" zamjenjuju se riječima: "plaćaju pri isplati plaće i primanja".

U tački b) riječi: "na svoju plaću" zamjenjuju se riječima: "na osnovicu iz člana 8. stav 2. ovog Zakona", zatim u drugom redu iza riječi "zanimanje" dodaje se riječ "ili", dok se riječ "zemljoradnjom" zamjenjuje riječima: "poljoprivredom i šumarstvom", a riječi: "kao i ono" zamjenjuju se riječima: "na svoju plaću, lice".

U tač. b) i c) broj "7." zamjenjuje se brojem "10.".

Stav 2. mijenja se i glasi:

"Prilikom svake isplate plaće i drugog primanja isplatioc je dužan zaposleniku, odnosno obvezniku doprinosa iz člana 5.

ovog Zakona izdati jedan primjerak obračuna plaće, odnosno primanja koji sadrži doprinose, porez na dohodak i iznos koji se isplaćuje sa tog osnova."

Iza stava 2. dodaju se novi st. 3., 4., 5., 6., 7. i 8. koji glase:

"Isplatilac, odnosno obveznik plaćanja doprinosa dužan je podatke o uplaćenim doprinosima, uplaćenom porezu na dohodak i isplaćenju plaći, odnosno primanju za svakog obveznika dostaviti obvezniku doprinosa i nadležnoj jedinici Porezne uprave do kraja januara tekuće godine za proteklu godinu.

Doprinosi po stopama iz člana 10. ovog Zakona obračunavaju se pri obračunu plaće i dospijevaju za plaćanje istovremeno sa isplatom plaće.

Ako obveznik obračunavanja doprinosa iz stava 1. ovog člana ne isplati ili ne isplati u cijelosti plaću za prethodni mjesec u mjesecu u kojem je dospjela isplata plaće, dužan je obračunati doprinose prema iznosu dospjele a neisplaćene plaće do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je dospjela isplata plaće.

Doprinosi obračunati u skladu sa stavom 5. ovog člana dospijevaju za plaćanje najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je plaća dospjela za isplatu.

Doprinosi po stopi iz člana 10.a ovog Zakona obračunavaju se prije isplate primanja osiguraniku, a dospijevaju za plaćanje istovremeno sa isplatom primanja osiguraniku.

Osiguraniku se prava iz penzijskog i zdravstvenog osiguranja, te osiguranja za slučaj nezaposlenosti ne mogu umanjiti ni ukinuti u slučaju da obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa nije obračunao, odnosno uplatio ili djelimično uplatio dospjele doprinose u skladu sa st. 4. i 5. ovog člana, ukoliko posebnim zakonom nije drugačije uređeno."

Član 12.

Član 11.a mijenja se i glasi:

"Isplatioci plaća, drugih ličnih primanja i fizička lica iz člana 11. stav 1. ovog Zakona dužni su za svaku isplatu plaće, odnosno primanja sačiniti specifikaciju o uplati doprinosa i poreza na dohodak i isplati primanja i dostaviti je uz dokaze o izvršenom pojedinačnom plaćanju doprinosa i poreza nadležnoj ispostavi Porezne uprave Federacije BiH istog, a najkasnije narednog dana od dana isplate plaće, odnosno primanja."

Član 13.

U članu 11.b riječi: "iz plaće" zamjenjuju se riječima: "iz osnovice", a riječi: "na plaću" zamjenjuju se riječima: "na osnovicu".

Član 14.

Član 14. mijenja se i glasi:

"Kontrolu obračuna i uplate doprinosa vrši Porezna uprava Federacije BiH."

Član 15.

Član 14.b mijenja se i glasi:

"OOPP koja vrši prijenos sredstava sa računa obveznika plaćanja doprinosa dužna je u slučaju kada istovremeno sa isplatom plaće ili primanja, prema odredbama člana 11. st. 1., 4. i 5. ovog Zakona, nisu uplaćeni obavezni doprinosi o tome obavijestiti ispostavu Porezne uprave nadležnu prema sjedištu obveznika plaćanja doprinosa u roku od osam dana od dana isplate plaće ili primanja."

Član 16.

Član 15. mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj:

1. poslodavac, ako ne obračuna doprinose pri obračunu plaće, a najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je plaća dospjela za isplatu (član 11. st. 4. i 5.);
2. obveznik, fizičko lice, ako doprinose ne obračuna do 10. dana u mjesecu za prethodni mjesec (član 11. st. 1.b) i c));
3. isplatilac primanja od druge samostalne djelatnosti ili od povremenog nesamostalnog rada, ako ne obračuna doprinose prije isplate primanja osiguraniku (član 11. stav 7.).

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu."

Član 17.

Član 16. mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj:

1. poslodavac, ako ne uplati doprinose istovremeno sa isplatom plaće, a najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je plaća dospjela za isplatu (član 11. st. 4. i 6.);
2. obveznik, fizičko lice, ako ne uplati doprinose do 10. dana u mjesecu za prethodni mjesec (član 11. st. 1.b) i c));
3. isplatilac primanja od druge samostalne djelatnosti ili od povremenog nesamostalnog rada, ako ne uplati doprinose prije isplate, a najkasnije istovremeno sa isplatom primanja (član 11. stav 7.);
4. pravno lice i fizičko lice koje samostalno obavlja djelatnost, ako kao isplatilac plaće Poreznoj upravi Federacije BiH ne dostavi u propisanom roku specifikaciju plaća ili drugih ličnih primanja sa obračunatim doprinosima i dokazima o isplati plaća i uplati doprinosa.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj dužnik doprinosa - osiguranik, koji sam za sebe plaća doprinose, ako dospjele doprinose ne uplati u propisanom roku (član 11. tačka b))."

Član 18.

Član 17. mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj OOPP, koja vrši prijenos sredstava sa računa obveznika plaćanja doprinosa, ako u propisanom roku nije obavijestila nadležnu ispostavu Porezne uprave o isplati plaće ili primanja, prema kojima nisu istovremeno sa isplatom plaćeni obavezni doprinosi (član 14.c)."

Član 19.

Član 17.a mijenja se i glasi:

"Obveznik plaćanja doprinosa kaznit će se za prekršaj, prema članu 16. ovog Zakona, za prekršaj počinjen prvi put, a za prekršaj počinjen drugi put, uz novčanu kaznu, može mu se izreći i mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju do jedne godine."

Član 20.

Član 20. mijenja se i glasi:

"Federalni ministar finansija će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti pravilnik o načinu obračunavanja i plaćanja doprinosa.

Federalni ministar finansija do 31. decembra tekuće godine objavljuje za sljedeću kalendarsku godinu iznose osnovica za obračun doprinosa u mjesečnom iznosu, koje su propisane kao množenik prosječne plaće i koeficijenta iz člana 6. tačka 10. i člana 8. stav 2. ovog Zakona.

Izuzetno, od odredbe stava 2. ovog člana, federalni ministar finansija do 31. decembra 2008. objavljuje iznose osnovica za obračun doprinosa u mjesečnom iznosu iz člana 6. tačka 10., člana 8. stav 2. i člana 7. st. 2., 3. i 4. ovog Zakona za 2009. godinu".

Član 21.

U članu 21. riječi: "stupanja na snagu" zamjenjuju se riječima: "početka primjene".

Član 22.

Član 22. mijenja se i glasi:

"Doprinosi se obračunavaju prema propisima koji vrijede u vrijeme nastanka obaveze za plaćanje."

Član 23.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se od 1. januara 2009. godine.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Stjepan Krešić

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Safet Softić